

Immaterieel Cultureel Erfgoed

Organisatie
van de Verenigde Naties
voor Onderwijs,
Wetenschap en Cultuur

Immaterieel
Cultureel
Erfgoed

Operationele richtlijnen voor
de uitvoering van de conventie
betreffende de borging van het
immaterieel

Goedgekeurd door de algemene vergadering van de lidstaten van de conventie tijdens haar tweede gewone bijeenkomst (Parijs, Frankrijk, 16 tot 19 juni 2008), gewijzigd tijdens haar derde bijeenkomst (Parijs, Frankrijk, 22 tot 24 juni 2010).

Oraal erfgoed en culturele manifestaties van de Zápara, Ecuador en Peru

Aymara-man bespeelt een traditionele Boliviaanse charango

HOOFDSTUK 1

Borging van het immaterieel cultureel erfgoed op internationaal niveau, samenwerking en internationale bijstand

I.1 Criteria voor opname in de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft

1. De indienende lidstaat/lidstaten wordt/worden verzocht in nominatiedossiers aan te tonen dat een element dat wordt voorgesteld voor opname in de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft, voldoet aan elk van de volgende criteria:

U.1 Het element bestaat uit immaterieel cultureel erfgoed zoals bepaald in artikel 2 van de conventie.

U.2 a. Het element moet dringend worden geborgd omdat zijn leefbaarheid in gevaar is ondanks de inspanningen van de betrokken gemeenschap, groep of, indien van toepassing, individuen en lidstaat/lidstaten;

of **b.** Het element moet extreem dringend worden beschermd omdat het geconfronteerd wordt met ernstige bedreigingen waardoor niet kan verwacht worden dat het overleeft zonder onmiddellijke borging.

U.3 Borgingsmaatregelen worden uitgewerkt die de betrokken gemeenschap, groep of, indien van toepassing, individuen toelaten de praktijk en de overdracht van het element voort te zetten.

U.4 Het element is genomineerd na de breedst mogelijke participatie van de betrokken gemeenschap, groep of, indien van toepassing, individuen en met hun vrije, voorafgaande en geïnformeerde toestemming.

U.5 Het element is opgenomen in een inventaris van het immaterieel cultureel erfgoed dat aanwezig is op het

grondgebied/de grondgebieden van de indienende lidstaat/lidstaten, zoals bepaald in artikelen 11 en 12 van de conventie.

U.6 In bijzonder spoedeisende gevallen is naar behoren overleg gepleegd met de betrokken lidstaat/lidstaten over de opname van het element in overeenstemming met artikel 17.3 van de conventie.

I.2 Criteria voor opname in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid

2. De indienende lidstaat/lidstaten wordt/worden verzocht in nominatiedossiers aan te tonen dat een element dat wordt voorgesteld voor opname in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid voldoet aan elk van de volgende criteria:

R.1 Het element bestaat uit immaterieel cultureel erfgoed zoals bepaald in artikel 2 van de conventie.

R.2 De opname van het element zal de zichtbaarheid en het bewustzijn van het belang van het immaterieel cultureel erfgoed helpen verzekeren en de dialoog aanmoedigen, en zo de culturele diversiteit in de wereld weerspiegelen en getuigen van de menselijke creativiteit.

R.3 Borgingsmaatregelen worden uitgewerkt die het element kunnen beschermen en promoten.

R.4 Het element is genomineerd na de breedst mogelijke participatie van de betrokken gemeenschap, groep of, indien van toepassing, individuen en met hun vrije, voorafgaande en geïnformeerde toestemming.

R.5 Het element is opgenomen in een inventaris van het immaterieel cultureel erfgoed dat aanwezig is op het grondgebied/de grondgebieden van de indienende lidstaat/lidstaten, zoals bepaald in artikelen 11 en 12 van de conventie.

cultureel erfgoed

1.3 Criteria voor de selectie van programma's, projecten en activiteiten die het best de principes en doelstellingen van de conventie weerspiegelen

3. De lidstaten worden aangemoedigd aan het Comité, ter selectie en promotie, nationale, subregionale of regionale programma's, projecten en activiteiten voor de borging van immaterieel cultureel erfgoed voor te stellen die het best de principes en doelstellingen van de conventie weerspiegelen.
4. Tijdens elke bijeenkomst kan het Comité expliciet oproepen tot de indiening van voorstellen die gekenmerkt zijn door internationale samenwerking, zoals vermeld in artikel 19 van de conventie, en/of die zich toespitsen op specifieke aspecten van de borging die van prioritair belang zijn.
5. Dergelijke programma's, projecten en activiteiten kunnen, op het moment dat ze ter selectie en promotie worden voorgesteld aan het Comité, reeds beëindigd of nog in uitvoering zijn.
6. Bij de selectie en promotie van programma's, projecten en activiteiten ter borging, besteedt het Comité bijzondere aandacht aan de behoeften van de ontwikkelingslanden en aan het principe van de evenwichtige geografische spreiding, terwijl ze de samenwerking Zuid-Zuid en Noord-Zuid-Zuid versterkt.
7. Uit de programma's, projecten en activiteiten die aan het Comité zijn voorgesteld, selecteert het Comité die die het meest aan elk van de volgende criteria voldoen:
  - P.1 Het programma, het project of de activiteit houdt borging in, zoals bepaald in artikel 2.3 van de conventie.
  - P.2 Het programma, het project of de activiteit bevordert de coördinatie van de inspanningen voor de borging van immaterieel cultureel erfgoed op regionaal, subregionaal en/of internationaal niveau.

- P.3 Het programma, het project of de activiteit weerspiegelt de principes en doelstellingen van de conventie.
- P.4 Het programma, het project of de activiteit heeft effectief bijgedragen aan de leefbaarheid van het betrokken immaterieel cultureel erfgoed.
- P.5 Het programma, het project of de activiteit wordt of is uitgevoerd met de participatie van de betrokken gemeenschap, groep of, indien van toepassing, individuen en met hun vrije, voorafgaande en geïnformeerde toestemming.
- P.6 Het programma, het project of de activiteit kan, in voorkomend geval, dienst doen als een subregionaal, regionaal of internationaal model voor borgingsactiviteiten.
- P.7 De indienende lidstaat/lidstaten, de uitvoerende instantie(s) en de betrokken gemeenschap, groep of, indien van toepassing, individuen zijn bereid samen te werken voor de verspreiding van voorbeeldpraktijken (best practices) als hun programma, project of activiteit wordt geselecteerd.
- P.8 In het programma, het project of de activiteit komen ervaringen aan bod die onderhevig zijn aan een beoordeling van de resultaten ervan.
- P.9 Het programma, het project of de activiteit is vooral toepasbaar op de bijzondere behoeften van de ontwikkelingslanden.

1.4 Ontvankelijkheid en selectiecriteria van aanvragen voor internationale bijstand

8. Alle lidstaten komen in aanmerking om internationale bijstand aan te vragen. De internationale bijstand die aan de lidstaten wordt verleend voor de borging van immaterieel cultureel erfgoed is een aanvulling van de nationale borgingsinspanningen.
9. Het Comité kan aanvragen voor om het even welk doel en voor elke vorm van internationale bijstand die vermeld wordt in respectievelijk artikelen 20 en 21 van de conventie, ontvangen, evalueren en goedkeuren, afhankelijk van de beschikbare

Foto © Zambia National Commission for UNESCO

© De Makishi
Masquerade, Zambia

middelen. Er wordt prioriteit gegeven aan aanvragen voor internationale bijstand die betrekking hebben op:

- a. de borging van het erfgoed dat is opgenomen in de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft;
- b. de voorbereiding van inventarissen zoals bedoeld in artikelen 11 en 12 van de conventie;
- c. de ondersteuning van programma's, projecten en activiteiten die uitgevoerd worden op nationaal, subregionaal en regionaal niveau en die gericht zijn op de borging van het immaterieel cultureel erfgoed;
- d. voorbereidende bijstand.

10. Bij de evaluatie van de aanvragen voor internationale bijstand houdt het Comité rekening met het principe van de evenwichtige geografische spreiding en met de bijzondere behoeften van de ontwikkelingslanden. Het Comité kan ook rekening houden met het feit of:
  - a. de aanvraag samenwerking impliceert op bilateraal, regionaal of internationaal niveau; en/of
  - b. de bijstand een multiplicatoreffect kan hebben en de financiële en technische bijdragen van andere bronnen kan stimuleren.

11. De internationale bijstand zoals beschreven in artikelen 20 en 21 van de conventie kan in noodgevallen worden verleend, zoals vermeld in artikel 22 van de conventie (bijstand in noodgevallen).

12. Het Comité zal zijn beslissingen tot het verlenen van bijstand baseren op de volgende criteria:

- A.1 De betrokken gemeenschap, groep en/of individuen namen deel aan de voorbereiding van de aanvraag en zullen zo veel mogelijk betrokken worden bij de uitvoering van de voorgestelde activiteiten, alsook bij de evaluatie en de opvolging ervan.

- A.2 Het bedrag van de aangevraagde bijstand is gepast.
- A.3 De voorgestelde activiteiten zijn goed uitgewerkt en haalbaar.
- A.4 Het project kan blijvende resultaten opleveren.
- A.5 De begunstigde lidstaat deelt de kosten van de activiteiten waarvoor internationale bijstand wordt verleend, binnen de grenzen van zijn middelen.
- A.6 Het doel van de bijstand is de capaciteit betreffende de borging van het immaterieel cultureel erfgoed op te bouwen of te verstevigen.
- A.7 De begunstigde lidstaat heeft eerder gefinancierde activiteiten, indien die er zijn, uitgevoerd in overeenstemming met alle regelgeving en alle voorwaarden die hierop van toepassing zijn.

1.5 Multinationale dossiers

13. De lidstaten worden aangemoedigd om gezamenlijk multinationale nominaties in te dienen voor de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft en de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid wanneer een element op het grondgebied van meer dan één lidstaat te vinden is.
14. Eén of meerdere lidstaten kunnen, mits het akkoord van elke betrokken lidstaat, een opname voorstellen als uitbreiding van een element dat al is opgenomen. De betrokken lidstaten dienen samen een nominatie in die aantoon dat het element, als uitbreiding, aan elk van de criteria voldoet die vastgelegd zijn in paragraaf 1 voor de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft en in paragraaf 2 voor de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid. Een dergelijke aanvraag wordt ingediend volgens de vastgelegde procedures en deadlines voor nominaties. Indien het Comité beslist om het element op te nemen op basis van het nieuwe nominatiedossier, vervangt de nieuwe opname de originele opname. Indien het Comité, op basis van het nieuwe nominatiedossier, beslist het element niet op te nemen, blijft de originele opname intact.

☞ Vervaardigen van kruisen in Litouwen

Foto © UNESCO / Anahit Minasyan

15. Het Comité moedigt de indiening aan van subregionale of regionale programma's, projecten en activiteiten, alsook van die programma's, projecten en activiteiten die lidstaten gezamenlijk ondernomen hebben in gebieden die geografisch niet aaneengesloten zijn. De lidstaten kunnen deze voorstellen ofwel gezamenlijk ofwel afzonderlijk indienen.

16. De lidstaten kunnen bij het Comité aanvragen voor internationale bijstand indienen die gezamenlijk door twee of meer lidstaten zijn ingediend.

1.6 Indiening van dossiers

17. Het formulier ICH-01 wordt gebruikt voor nominaties voor de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft, ICH-02 voor de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid, ICH-03 voor de voorstellen van programma's, projecten en activiteiten die het best de principes en doelstellingen van de conventie weerspiegelen.

18. De lidstaten kunnen voorbereidende bijstand aanvragen voor de uitwerking van nominatiedossiers voor de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft en voor de uitwerking van voorstellen van programma's, projecten en activiteiten die het best de principes en doelstellingen van de conventie weerspiegelen.

19. Wat de voorbereidende bijstand betreft, wordt het formulier ICH-05 gebruikt voor aanvragen voor voorbereidende bijstand om een nominatie voor opname in de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft uit te werken en het formulier ICH-06 wordt gebruikt voor aanvragen voor voorbereidende bijstand om een voorstel van programma, project of activiteit ter selectie en promotie door het Comité uit te werken.

20. Alle andere aanvragen voor internationale bijstand worden, ongeacht het aangevraagde bedrag, ingediend door middel van het formulier ICH-04.

21. Alle formulieren zijn beschikbaar op www.unesco.org/culture/ich of op aanvraag bij het secretariaat.

22. De dossiers bevatten enkel de informatie die in de formulieren wordt gevraagd.

23. De indienende lidstaten betrekken de betrokken gemeenschappen, groepen en, indien van toepassing, individuen bij de voorbereiding van hun dossiers.

24. Een lidstaat kan een ingediend dossier op elk moment vóór de evaluatie door het Comité intrekken, zonder afbreuk te doen aan zijn recht om internationale bijstand te genieten onder de conventie.

1.7 Onderzoek van dossiers

25. Het onderzoek omvat de beoordeling van de conformiteit van de nominatie, het voorstel of de aanvraag voor internationale bijstand met de vereiste criteria.

26. Op experimentele basis wordt het onderzoek van nominaties voor opname in de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft, van voorstellen van programma's, projecten en activiteiten die het best de principes en doelstellingen van de conventie weerspiegelen en van aanvragen voor internationale bijstand van meer dan 25000 Amerikaanse dollar uitgevoerd door een overlegorgaan van het Comité dat is opgericht in overeenstemming met artikel 8.3 van de conventie. Het overlegorgaan ("Consultative Body") zal aanbevelingen doen aan het Comité met betrekking tot zijn beslissing. Het Comité selecteert op elke bijeenkomst zes onafhankelijke experts en zes geaccrediteerde NGO's als leden van het overlegorgaan, daarbij rekening houdend

met een evenwichtige geografische spreiding en de verschillende domeinen van immaterieel cultureel erfgoed. Het ambt van lid van het overlegorgaan duurt niet langer dan 24 maanden. Elk jaar vervangt het Comité de helft van de leden van het overlegorgaan. Dit mechanisme wordt onderzocht en, indien nodig, herzien door het Comité in 2012.

27. Voor de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft omvat elk onderzoek een beoordeling van de leefbaarheid van het element en van de haalbaarheid en toereikendheid van het borgingsplan. Het omvat eveneens een beoordeling van het risico op verdwijning, door, onder andere, een gebrek aan middelen om het te waarborgen en te beschermen, of door processen van globalisering en sociale of ecologische transformatie.

28. Het overlegorgaan dient bij het Comité een onderzoeksverslag in met een aanbeveling om het genomineerde element al dan niet op te nemen in de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft; om al dan niet het voorstel van programma, project of activiteit te selecteren; of om al dan niet de aanvraag voor internationale bijstand goed te keuren.

29. Het onderzoek van de nominaties voor opname in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid wordt uitgevoerd door een ondergeschikt orgaan ("Subsidiary Body") van het Comité dat is opgericht in overeenstemming met zijn reglement van orde.

30. Het Comité onderzoekt elk jaar, via zijn ondergeschikt orgaan, nominaties voor opname in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid in overeenstemming met de beschikbare bronnen en met zijn vermogen om deze nominaties te onderzoeken. De lidstaten worden aangemoedigd rekening te houden met de bovenstaande factoren wanneer ze nominaties voor opname in de representatieve lijst indienen.

31. Het ondergeschikte orgaan dient bij het Comité een onderzoeksverslag in met een aanbeveling om het genomineerde element al dan niet in de representatieve lijst op te nemen of om de nominatie door te verwijzen naar de indienende lidstaat voor bijkomende informatie.

32. Het secretariaat bezorgt aan het Comité een overzicht van alle nominaties, voorstellen van programma's, projecten en activiteiten en aanvragen voor internationale bijstand, met inbegrip van de samenvattingen en onderzoeksverslagen. De dossiers en onderzoeksverslagen zullen ter consultatie ook beschikbaar gesteld worden aan de lidstaten.

1.8 Nominaties voor de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft die heel dringend moeten worden verwerkt

33. In bijzonder spoedeisende gevallen, en conform criterium U.6, kan het Bureau van het Comité de betrokken lidstaat/lidstaten uitnodigen om een nominatie voor de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft versneld in te dienen. Het Comité, in overleg met de betrokken lidstaat/lidstaten, evalueert de nominatie zo snel mogelijk na de indiening ervan, volgens een procedure die, geval per geval, moet worden vastgelegd door het Bureau van het Comité.

Foto © Cultural Properties Administration of Korea

☞ Het ritueel voor Koninklijke Voorouders in het Jongmyo-heiligdom, Zuid-Korea

☞ Urtiin Duu – Traditionele folkmuziek, Mongolië en China

Foto © ZED / Bernabè Segur

Foto © Instituto Nicaragüense de Cultura (INIC)

Foto © Francois Xavier Fregand / UNESCO

El Güegüense,
NicaraguaDe Vimbuza
genezingsdans, Malawi

34. Bijzonder spoedeisende gevallen kunnen onder de aandacht gebracht worden van het Bureau van het Comité door de lidstaat/lidstaten op wiens grondgebied(en) het element zich bevindt, door een andere lidstaat, door de betrokken gemeenschap of door een adviesorganisatie. De betrokken lidstaat/lidstaten wordt/worden tijdig op de hoogte gebracht.

1.9 Evaluatie van de dossiers door het Comité

35. Na de evaluatie beslist het Comité of een element al dan niet wordt opgenomen in de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft, of een programma, project of activiteit al dan niet wordt geselecteerd, en of een aanvraag voor internationale bijstand van meer dan 25000 Amerikaanse dollar al dan niet wordt goedgekeurd.

36. Na de evaluatie beslist het Comité of een element al dan niet wordt opgenomen in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid of de nominatie moet worden doorverwezen naar de indienende lidstaat voor bijkomende informatie. Nominaties die het Comité beslist door te verwijzen naar de indienende lidstaat kunnen opnieuw worden ingediend bij het Comité ter evaluatie.

37. Als het Comité beslist dat een element niet wordt opgenomen in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid, kan de nominatie pas na het verstrijken van vier jaar opnieuw worden ingediend bij het Comité voor opname in deze lijst.

1.10 Overdracht van een element van de ene lijst naar de andere

38. Een element kan niet gelijktijdig opgenomen zijn in de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft en in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid. Een lidstaat kan verzoeken om een element over te dragen van de ene lijst naar de andere. Een dergelijk verzoek

moet aantonen dat het element voldoet aan alle criteria van de lijst waarnaar de overdracht wordt aangevraagd, en moet worden ingediend volgens de vastgelegde procedures en deadlines voor nominaties.

1.11 Verwijdering van een element uit een lijst

39. Een element wordt door het Comité verwijderd van de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft wanneer het vaststelt, na beoordeling van de uitvoering van het borgingsplan, dat het element niet langer aan één of meerdere criteria voor opname in die lijst voldoet.

40. Een element wordt door het Comité verwijderd van de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid wanneer het vaststelt dat het niet langer aan één of meerdere criteria voor opname in die lijst voldoet.

1.12 Wijziging van de naam van een opgenomen element

41. Eén of meerdere lidstaten mogen verzoeken om de naam waaronder een element is opgenomen te wijzigen. Een dergelijk verzoek wordt minstens drie maanden vóór een bijeenkomst van het Comité ingediend.

1.13 Programma's, projecten en activiteiten die geselecteerd zijn omdat ze het best de principes en doelstellingen van de conventie weerspiegelen

42. Het Comité moedigt het onderzoek, de documentatie, de publicatie en de verspreiding van voorbeeldpraktijken ("good practices") en modellen aan door internationale samenwerking wat betreft het genereren van borgingsmaatregelen en het creëren van gunstige omstandigheden voor dergelijke maatregelen die ontwikkeld zijn door lidstaten tijdens de uitvoering van geselecteerde programma's, projecten en activiteiten, al dan niet met bijstand.

43. Het Comité moedigt de lidstaten aan om gunstige omstandigheden te creëren voor de uitvoering van dergelijke programma's, projecten en activiteiten.

44. Naast het register van de geselecteerde programma's, projecten en activiteiten compileert het Comité informatie over de toegepaste maatregelen en methodologieën en over de eventueel opgedane ervaringen, en stelt ze deze ter beschikking.

45. Het Comité moedigt het onderzoek naar en de evaluatie van de doeltreffendheid van de borgingsmaatregelen die zijn opgenomen in de programma's, projecten en activiteiten die het heeft geselecteerd aan en stimuleert de internationale samenwerking met betrekking tot dergelijk onderzoek en dergelijke evaluatie.

46. Op basis van de opgedane ervaringen en de getrokken lessen in deze en andere borgingsprogramma's, -projecten en -activiteiten verleent het Comité ondersteuning inzake voorbeeldpraktijken ("best practices") en doet ze aanbevelingen inzake maatregelen ter borging van immaterieel cultureel erfgoed (artikel 7(b) van de conventie).

1.14 Internationale bijstand

47. Aanvragen voor internationale bijstand tot 25000 Amerikaanse dollar (behalve aanvragen voor voorbereidende bijstand) en aanvragen in noodgevallen, ongeacht het bedrag, kunnen op elk moment worden ingediend.

48. Het secretariaat beoordeelt de volledigheid van de aanvraag en kan ontbrekende informatie vragen. Het brengt de aanvragende lidstaat/lidstaten op de hoogte van de data waarop de aanvraag kan worden geëvalueerd.

Foto © Malaysian National Culture and Arts Department

49. Aanvragen tot 25000 Amerikaanse dollar, met inbegrip van voorbereidende bijstand, worden geëvalueerd en goedgekeurd door het Bureau van het Comité.

Mak Yong Theater,
Maleisië

50. Aanvragen in noodgevallen van meer dan 25000 Amerikaanse dollar worden geëvalueerd en goedgekeurd door het Bureau van het Comité.

51. Aanvragen van meer dan 25000 Amerikaanse dollar worden onderzocht door een overlegorgaan van het Comité, conform de bovenstaande paragraaf 26, en worden geëvalueerd en goedgekeurd door het Comité.

52. Het secretariaat deelt de beslissing inzake het verlenen van bijstand mee aan de aanvragende lidstaat/lidstaten binnen de twee weken na de beslissing. Het secretariaat komt tot een overeenkomst met de aanvragende lidstaat/lidstaten met betrekking tot de details van de bijstand.

53. De bijstand zal aan de gepaste opvolging, rapportering en evaluatie onderworpen worden.

Foto © UNESCO/ Michel Revauxard

De Moussem van Tan-Tan, Marokko

I.15 Tijdschema**Overzicht van de procedures****54. Fase 1****Vorbereiding en indiening****31 maart - Jaar 0**

Deadline voor aanvragen voor voorbereidende bijstand voor de uitwerking van nominaties voor de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft en voorstellen van programma's, projecten en activiteiten die het best de doelstellingen van de conventie weerspiegelen (artikel 18).

31 maart - Jaar 1

Deadline waarop het secretariaat nominaties voor de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft en voor de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid, voorstellen van programma's, projecten en activiteiten en aanvragen voor internationale bijstand van meer dan 25000 Amerikaanse dollar moet ontvangen. Dossiers die het secretariaat na deze datum ontvangt, zullen tijdens de volgende cyclus worden onderzocht.

30 juni - Jaar 1

Deadline waarop het secretariaat de dossiers zal hebben behandeld, met inbegrip van de registratie en de bevestiging van ontvangst. Wanneer een dossier onvolledig wordt bevonden, wordt de lidstaat verzocht het dossier te vervolledigen.

30 september - Jaar 1

De deadline waarop de eventueel ontbrekende informatie die nodig is om de dossiers te vervolledigen door de lidstaat moet worden ingediend bij het secretariaat. Dossiers die onvolledig blijven worden terugbezorgd aan de lidstaten die deze voor een volgende cyclus kunnen vervolledigen.

55. Fase 2**Onderzoek****December Jaar 1 - mei Jaar 2**

Onderzoek van de dossiers door het overlegorgaan ("Consultative Body") of het ondergeschikt orgaan ("Subsidiary Body").

April – juni - Jaar 2

Vergaderingen voor het eindonderzoek door het overlegorgaan of het ondergeschikt orgaan.

Vier weken vóór de bijeenkomst van het Comité

Het secretariaat bezorgt de onderzoeksverslagen aan de leden van het Comité. De dossiers en de onderzoeksverslagen zullen ook online kunnen worden geraadpleegd door de lidstaten.

56. Fase 3**Evaluatie November****Jaar 2**

Het Comité evalueert de nominaties, voorstellen en aanvragen en neemt zijn beslissingen.

I.16 Opname van items die tot**"Meesterwerken van het orale en immateriële erfgoed van de mensheid" uitgeroepen zijn in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid**

57. Conform artikel 31.1 van de conventie neemt het Comité in de lijst die voorzien is in artikel 16 van de conventie automatisch alle items op die vóór de inwerkingtreding van de conventie uitgeroepen zijn tot meesterwerken van het orale en immateriële erfgoed van de mensheid, na de goedkeuring van deze operationele richtlijnen door de Algemene Vergadering.

58. Deze opname is uitvoerbaar voor alle staten die één of meerdere items op hun grondgebied hebben die tot meesterwerken zijn uitgeroepen, ongeacht of ze lid zijn van de conventie of niet. De niet-lidstaten wiens tot meesterwerken uitgeroepen items zijn opgenomen in de lijst, genieten alle rechten en plichten die in de conventie zijn opgenomen met betrekking tot enkel die items die op hun grondgebied aanwezig zijn, op voorwaarde dat ze daartoe hun schriftelijke toestemming geven, met dien verstande dat die rechten en plichten niet afzonderlijk kunnen worden ingeroepen of toegepast.

59. Alle niet-lidstaten die op hun grondgebied items hebben die tot meesterwerken zijn uitgeroepen worden door de directeur-generaal in kennis gesteld van de goedkeuring van deze operationele richtlijnen die vereisen dat deze items gelijkgeschakeld worden met items die in de toekomst worden opgenomen, conform artikel 16.2 van de conventie, en door hetzelfde wettelijke regime inzake opvolging, overdracht van de ene lijst naar de andere of verwijdering worden geregeld, in overeenstemming met de modaliteiten die voorzien zijn in deze operationele richtlijnen.

60. Door de bovenvermelde inkennisstelling zullen niet-lidstaten tegelijkertijd uitgenodigd worden door de directeur-generaal, zoals opgedragen door het Comité, om, binnen een jaar, er uitdrukkelijk schriftelijk mee in te stemmen de rechten en verplichtingen die in de conventie zijn opgenomen te aanvaarden in overeenstemming met de modaliteiten die voorzien zijn in bovenstaande paragrafen 58 en 59.

61. De schriftelijke berichtgeving van deze instemming door de niet-lidstaat wordt geadresseerd aan de directeur-generaal die handelt in zijn hoedanigheid als depositaris van de conventie, en houdt in dat de desbetreffende items die tot meesterwerken zijn uitgeroepen volledig onderworpen zijn aan het wettelijke regime van de conventie.

62. Indien een staat die geen lid is van de conventie geweigerd heeft om binnen een jaar er schriftelijk mee in te stemmen de rechten en plichten van de conventie te aanvaarden voor items die zich op zijn grondgebied bevinden en opgenomen zijn in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid, heeft het Comité het recht om deze items van de lijst te verwijderen.

63. Indien een staat die geen lid is van de conventie niet op de inkennisstelling heeft geantwoord of zijn bedoeling verzwijgt, of wanneer een uitdrukkelijke indicatie van zijn toestemming binnen een jaar uitblijft, zal zijn stilte of gebrek aan antwoord door het Comité beschouwd worden als een weigering, wat de toepassing van de bovenstaande paragraaf 62 rechtvaardigt, tenzij omstandigheden buiten zijn wil om de staat ervan weerhouden zijn instemming of weigering mee te delen.

64. Indien wordt vastgesteld dat een tot meesterwerk uitgeroepen item dat in de lijst is opgenomen zich op het grondgebied van zowel

een lidstaat als een niet-lidstaat van de conventie bevindt, wordt dit beschouwd als zijnde volledig onderworpen aan het wettelijke regime van de conventie, met dien verstande dat de niet-lidstaat wordt uitgenodigd door de directeur-generaal, zoals opgedragen door het Comité, om in te stemmen met de verplichtingen die voorzien zijn in de conventie. In de afwezigheid van een uitdrukkelijke indicatie van de instemming van de niet-lidstaat, heeft het Comité het recht de staat aan te bevelen zich te onthouden van het ondernemen van elke actie die schade kan toebrengen aan het betrokken tot meesterwerk uitgeroepen item.

65. Het Comité brengt verslag uit aan de Algemene Vergadering over de maatregelen die genomen worden in deze context volgens de modaliteiten en formaliteiten die voorzien worden door deze operationele richtlijnen.

Misterie d'Elx, Spanje

Foto © Jaime Brotons

HOOFDSTUK II

Fonds voor Immaterieel Cultureel Erfgoed

II.1 Richtlijnen voor het gebruik van de middelen van het Fonds

- 66.** De middelen van het Fonds, die beheerd worden als een speciale rekening conform artikel 1.1 van zijn financieel reglement, worden vooral gebruikt om internationale bijstand te verlenen zoals beschreven in hoofdstuk V van de conventie.
- 67.** De middelen kunnen bovendien worden gebruikt:
- om het reservefonds, vermeld in artikel 6 van het financieel reglement, opnieuw aan te vullen;
  - om andere functies van het Comité, zoals beschreven in artikel 7 van de conventie, te ondersteunen, met inbegrip van de functies betreffende de voorstellen, vermeld in artikel 18 van de conventie;
  - voor de kosten van de participatie in de bijeenkomsten van het Comité van vertegenwoordigers van ontwikkelingslanden die lid zijn van het Comité, maar enkel voor personen die expert zijn in immaterieel cultureel erfgoed, en, indien het budget dit toelaat, geval per geval, voor de kosten van de participatie van vertegenwoordigers die expert zijn in immaterieel cultureel erfgoed van ontwikkelingslanden die lid zijn van de conventie, maar niet van het Comité;
  - voor de kosten van adviesverlening, op vraag van het Comité, door niet-gouvernementele organisaties en vzw's, private of publieke instanties en private personen;
  - voor de kosten van de participatie van private of publieke instanties, alsook van private personen, met name leden van gemeenschappen en groepen die door het Comité naar zijn bijeenkomsten uitgenodigd zijn om over specifieke aangelegenheden geraadpleegd te worden.

II.2 Manieren om de middelen van het Fonds voor Immaterieel Cultureel Erfgoed te vermeerderen

e. II.2.1 f. Donoren

- 68.** Het Comité verwelkomt bijdragen aan het Fonds voor Immaterieel Cultureel Erfgoed ['het Fonds'] die bedoeld zijn om de capaciteiten van het Comité om zijn taken uit te voeren te versterken.
- 69.** Het Comité verwelkomt dergelijke bijdragen van de Verenigde Naties en hun gespecialiseerde agentschappen en programma's, in het bijzonder het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties, en van andere internationale organisaties. Het Comité moedigt ook de lidstaten van de conventie en andere staten aan om vrijwillige bijdragen te leveren aan het Fonds. Het Comité verwelkomt ook bijdragen aan het Fonds van publieke en private instanties en individuen.
- 70.** Het Comité moedigt de oprichting aan van nationale, publieke en private stichtingen of verenigingen die als doel hebben de doelstellingen van de conventie te promoten, en verwelkomt hun bijdragen aan het Fonds voor Immaterieel Cultureel Erfgoed.
- 71.** Het Comité roept de lidstaten op om hun steun te verlenen aan internationale fondsenwervingscampagnes die georganiseerd worden ten voordele van het Fonds onder de auspiciën van UNESCO.

g. II.2.2 h. Voorwaarden

- 72.** Er mogen geen politieke, economische of andere voorwaarden die onverenigbaar zijn met de doelstellingen van de conventie verbonden worden aan de bijdragen aan het Fonds.
- 73.** Er mogen geen bijdragen aangenomen worden van entiteiten wiens activiteiten niet verenigbaar zijn met de doelstellingen en principes van de conventie, met bestaande internationale mensenrechtenverdragen, met de eisen inzake duurzame ontwikkeling of met de eis van wederzijds respect tussen

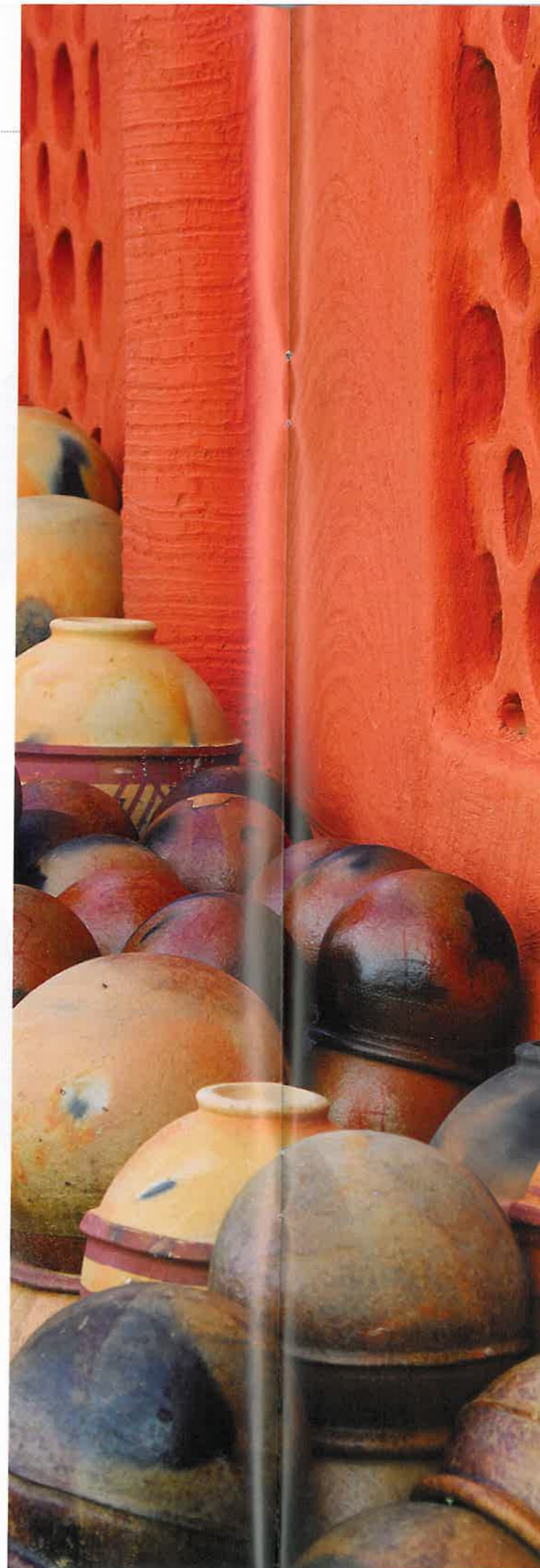

Foto © Denis Cradler - Fotolia.com

gemeenschappen, groepen en individuen. Het secretariaat kan beslissen om bepaalde gevallen van bijdragen aan het Comité voor te leggen.

- 74.** Vrijwillige bijdragen aan het Fonds voor Immaterieel Cultureel Erfgoed worden geregeld in overeenstemming met het financieel reglement van het Fonds, de richtlijnen voor het gebruik van het fonds, opgesteld door de Algemene Vergadering, en de plannen voor het gebruik van de middelen van het Fonds die regelmatig worden voorbereid door het Comité. In het bijzonder de volgende bepalingen zijn van toepassing op de vrijwillige bijdragen aan het Fonds:
- De donoren oefenen geen directe invloed uit op hoe het Comité hun bijdrage aan het Fonds zal gebruiken;
  - Er wordt geen individueel narratief of financieel rapport bezorgd aan de donor;
  - De overeenkomsten worden gesloten door een eenvoudige uitwisseling van brieven tussen het secretariaat en de donor.
- 75.** Vrijwillige bijdragen kunnen geleverd worden volgens de modelbrief die als bijlage bij deze operationele richtlijnen is gevoegd. De informatie over de te volgen procedures voor vrijwillige bijdragen is ook beschikbaar op www.unesco.org/culture/ich of kan schriftelijk worden aangevraagd via ich@unesco.org.

i. II.2.3 j. Voordelen voor donoren

- 76.** Het secretariaat informeert het Comité jaarlijks over de vrijwillige bijdragen die geleverd zijn aan het Fonds. Het Comité geeft zichtbaarheid aan deze bijdragen, als de donoren dit wensen. Vrijwillige bijdragen zullen ook bekendgemaakt worden op de website van de conventie.
- 77.** De donoren worden als volgt erkend:
- Aanvullende vrijwillige bijdragen door lidstaten: Het secretariaat publiceert een geüpdatete lijst van de lidstaten, in

alfabetische volgorde, die aanvullende vrijwillige bijdragen geleverd hebben aan het Fonds, vooral via de website van de conventie. Een gedrukte versie wordt om de twee jaar gepubliceerd ter gelegenheid van de bijeenkomst van de Algemene Vergadering.

- Bijdragen door andere staten, de Verenigde Naties en hun gespecialiseerde agentschappen en programma's, andere internationale organisaties en publieke instanties: het secretariaat publiceert een geüpdatete lijst, in alfabetische volgorde, van staten die geen lidstaten zijn, de Verenigde Naties en hun gespecialiseerde agentschappen en programma's, andere internationale organisaties en publieke instanties die bijdragen geleverd hebben aan het Fonds, vooral via de website van de conventie. Een gedrukte versie wordt om de twee jaar gepubliceerd, ter gelegenheid van de bijeenkomst van de Algemene Vergadering.
- Bijdragen van private instanties en individuen: het secretariaat publiceert een geüpdatete lijst, in dalende volgorde van het bedrag van hun bijdrage, van private instanties en individuen die bijdragen geleverd hebben aan het Fonds, vooral via de website van de conventie. Een gedrukte versie wordt om de twee jaar gepubliceerd, ter gelegenheid van de bijeenkomst van de Algemene Vergadering. Gedurende de 24 maanden na de storting van hun bijdrage kunnen private donoren hun samenwerking met het Comité promoten in alle mediaformats, inclusief brochures en andere publicaties. De materialen moeten op voorhand door het secretariaat worden beoordeeld en goedgekeurd en mogen geen expliciete reclame maken voor de producten of diensten van de donoren.

78. De lidstaten worden aangemoedigd te overwegen om private bijdragen aan het Fonds in aanmerking te laten komen voor financiële mechanismen die motiveren tot dergelijke vrijwillige financiële bijdragen, zoals belastingvoordelen of andere overheidsbeleidsinstrumenten die door de nationale wetgeving zijn vastgelegd

☞ Oude Bistriza Babi-polyfonie, dans en rituelen uit de Shoploukregio, Bulgarije

HOOFDSTUK III Participatie in de uitvoering van de conventie

III.1 De participatie van gemeenschappen, groepen en, indien van toepassing, individuen, alsook van experts, expertisecentra en onderzoeksinstellingen

79. Herinnerend aan artikel 11 (b) van de conventie en in de geest van artikel 15 van de conventie, moedigt het Comité de lidstaten aan om functionele en aanvullende samenwerking op te zetten tussen gemeenschappen, groepen en, indien van toepassing, individuen die immaterieel cultureel erfgoed creëren, onderhouden en overdragen, alsook experts, expertisecentra en onderzoeksinstellingen.
80. De lidstaten worden aangemoedigd om een overlegorgaan of coördinatiemechanisme op te richten dat de participatie mogelijk maakt van gemeenschappen, groepen en, indien van toepassing, individuen, alsook van experts, expertisecentra en onderzoeksinstellingen, vooral in:
- n. de identificatie en definitie van de verschillende elementen van immaterieel cultureel erfgoed die zich op hun grondgebied(en) bevinden;
  - o. de opmaak van inventarissen;
  - p. de uitwerking en uitvoering van programma's, projecten en activiteiten;
  - q. de voorbereiding van nominatiedossiers voor opname in de lijsten, conform de relevante paragrafen van hoofdstuk 1 van deze operationele richtlijnen;
  - r. de verwijdering van een element van immaterieel cultureel erfgoed van een lijst of de overdracht ervan naar de andere lijst, zoals vermeld in paragrafen 38 tot 40 van deze operationele richtlijnen.
81. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om gemeenschappen, groepen en, indien van toepassing, individuen bewust te
82. Conform de bepalingen van artikelen 11 tot 15 van de conventie nemen de lidstaten gepaste maatregelen om de capaciteitsopbouw van gemeenschappen, groepen en, indien van toepassing, individuen te garanderen.
83. De lidstaten worden aangemoedigd om een lijst op te stellen en regelmatig te updaten, op een manier die aan hun eigen situatie is aangepast, van experts, expertisecentra, onderzoeksinstellingen en regionale centra die actief zijn op de onder de conventie vallende domeinen en die de studies, vermeld in artikel 13(c) van de conventie, zouden kunnen uitvoeren.
84. Van de in paragraaf 89 van deze operationele richtlijnen vermelde private en publieke instanties kan het Comité experts, expertisecentra en onderzoeksinstellingen, alsook regionale centra die op de onder de conventie vallende domeinen actief zijn, betrekken om hen te raadplegen over specifieke aangelegenheden.
85. De lidstaten proberen, conform artikel 13(d) van de conventie, de toegang tot de resultaten van het door hen uitgevoerde onderzoek voor gemeenschappen, groepen en, indien van toepassing, individuen te bevorderen, alsook het respect te vergroten voor de praktijken die de toegang tot specifieke aspecten van immaterieel cultureel erfgoed regelen.
86. De lidstaten worden aangemoedigd om samen, op subregionaal en regionaal niveau, netwerken van gemeenschappen, experts, expertisecentra en onderzoeksinstellingen op te richten om gemeenschappelijke visies te ontwikkelen, vooral met betrekking tot de elementen

maken van het belang en de waarde van hun immaterieel cultureel erfgoed, alsook van de conventie, zodat de dragers van dit erfgoed optimaal voordeel kunnen halen uit dit standaarden zettende instrument.

van immaterieel cultureel erfgoed die ze gemeenschappelijk hebben, alsook interdisciplinaire visies.

87. De lidstaten die over documentatie beschikken met betrekking tot een element van immaterieel cultureel erfgoed dat zich op het grondgebied van een andere lidstaat bevindt worden aangemoedigd om deze documentatie te delen met die andere staat die ervoor zal zorgen dat de informatie ter beschikking wordt gesteld van de betrokken gemeenschappen, groepen en, indien van toepassing, individuen, alsook van experts, expertisecentra en onderzoeksinstellingen.
88. De lidstaten worden aangemoedigd om te participeren in activiteiten betreffende regionale samenwerking waaronder die van categorie II-centra voor immaterieel cultureel erfgoed die opgericht zijn of zullen worden onder de auspiciën van UNESCO, om zo efficiënt mogelijk te kunnen samenwerken, in de geest van artikel 19 van de conventie, en met de participatie van gemeenschappen, groepen en, indien van toepassing, individuen, alsook van experts, expertisecentra en onderzoeksinstellingen.
89. Binnen de perken van de beschikbare middelen kan het Comité om het even welke publieke of private entiteit (waaronder de expertisecentra en onderzoeksinstellingen), alsook private personen met een erkende competentie op het gebied van immaterieel cultureel erfgoed (waaronder gemeenschappen, groepen, en andere experts) uitnodigen om deel te nemen aan zijn bijeenkomsten om
- een interactieve dialoog te onderhouden en hen te raadplegen over specifieke aangelegenheden, conform artikel 8.4 van de conventie.
- III.2 Niet-gouvernementele organisaties en de conventie
- s. III.2.1 t. De participatie van niet-gouvernementele organisaties op nationaal niveau
90. Conform artikel 11(b) van de conventie betrekken de lidstaten de relevante niet-gouvernementele organisaties bij de uitvoering van de conventie, onder andere bij de identificatie en definitie van immaterieel cultureel erfgoed en bij andere passende borgingsmaatregelen, in samenwerking en coördinatie met de andere actoren die betrokken zijn bij de uitvoering van de conventie.
- u. III.2.2 v. De participatie van geaccrediteerde niet-gouvernementele organisaties
- Criteria voor de accreditatie van niet-gouvernementele organisaties
91. Niet-gouvernementele organisaties:
- a. hebben bewezen competentie, expertise en ervaring in het borgen (zoals bepaald in artikel 2.3 van de conventie) van immaterieel cultureel erfgoed dat, onder andere, tot één of meerdere specifieke domeinen behoort;
  - b. hebben, in voorkomend geval, een lokaal, nationaal, regionaal of internationaal karakter;
  - c. hebben doelstellingen die in conformiteit zijn met de geest van de conventie en, bij voorkeur, de statuten of verordeningen die in overeenstemming zijn met deze doelstellingen;
  - d. werken samen in een geest van wederzijds respect met gemeenschappen, groepen en, indien van toepassing, individuen die immaterieel cultureel erfgoed creëren, beoefenen en overdragen;
  - e. hebben operationele capaciteiten, zoals:
    - i. een regelmatig aantal actieve leden die een gemeenschap vormen die verbonden zijn door het streven om de doelstellingen te realiseren waarvoor ze is opgericht;
    - ii. een vaste verblijfplaats en een erkende rechtspersoonlijkheid die verenigbaar is met de nationale wetgeving;
    - iii. het feit dat ze minstens vier jaar bestaan en passende activiteiten hebben uitgevoerd op het moment dat ze voor accreditatie in aanmerking komen.

☞ Boomschorsdoek vervaardigen in Oeganda

Foto © J.K. Wulushimi

Modaliteiten en evaluatie van de accreditatie

92. Het Comité vraagt het secretariaat om aanvragen van niet-gouvernementele organisaties te ontvangen en het Comité aanbevelingen te doen met betrekking tot de accreditatie van deze organisaties en het onderhouden of beëindigen van relaties met deze organisaties.

93. Het Comité legt zijn aanbevelingen ter beslissing voor aan de Algemene Vergadering conform artikel 9 van de conventie. Bij de ontvangst en de evaluatie van dergelijke aanvragen besteedt het Comité de nodige aandacht aan het principe van de evenwichtige geografische spreiding op basis van de informatie die het ontvangt van het secretariaat. Geaccrediteerde niet-gouvernementele organisaties moeten zich houden aan de geldende nationale en internationale wettelijke en ethische normen.

94. Het Comité beoordeelt de bijdrage en het engagement van de adviesorganisatie, en zijn relaties met deze organisatie, elke vier jaar na de accreditatie, terwijl ze rekening houdt met het perspectief van de betrokken niet-gouvernementele organisatie.

95. Er kan beslist worden om de relaties te beëindigen op het moment van de beoordeling, als het Comité dit nodig acht. Indien de omstandigheden dit vereisen, kunnen de relaties met de betrokken organisatie worden opgeschort tot een beslissing is genomen inzake de beëindiging van deze relaties.

Adviesfunctie

96. Geaccrediteerde niet-gouvernementele organisaties die, volgens artikel 9.1 van de conventie, een adviserende functie hebben ten opzichte van het Comité kunnen door het Comité uitgenodigd worden om het, onder andere, onderzoeksverslagen te bezorgen die het Comité kan gebruiken als een referentie voor de evaluatie van: **w.** nominatiedossiers voor de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft,

x. de in artikel 18 van de conventie vermelde programma's, projecten en activiteiten, **y.** aanvragen voor internationale bijstand, **z.** de effecten van borgingsplannen voor elementen die zijn opgenomen in de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft

Accreditatieprocedure

97. Een niet-gouvernementele organisatie die de accreditatie aanvraagt om advies te verlenen aan het Comité dient bij het secretariaat de volgende informatie in:

- een beschrijving van de organisatie, waaronder haar volledige officiële naam,
- haar voornaamste doelstellingen,
- haar volledig adres,
- de datum waarop ze is opgericht of de geschatte duurtijd dat ze bestaat,
- de naam van het land of de landen waar ze actief is,
- documentatie die aantoont dat ze over operationele capaciteiten beschikt, waaronder een bewijs van:
  - een regelmatig aantal actieve leden die een gemeenschap vormen die verbonden zijn door het streven om de doelstellingen te realiseren waarvoor ze is opgericht;
  - een vaste verblijfplaats en een erkende rechtspersoonlijkheid die verenigbaar is met de nationale wetgeving;
  - het feit dat ze minstens vier jaar bestaat en passende activiteiten heeft uitgevoerd wanneer ze voor accreditatie in overweging wordt genomen;
- haar activiteiten op het gebied van de borging van immaterieel cultureel erfgoed,
- een beschrijving van haar ervaringen op het gebied van samenwerking met gemeenschappen, groepen en beoefenaars ("practitioners") van immaterieel cultureel erfgoed.

98. De aanvragen voor accreditatie worden voorbereid door middel van het formulier ICH-09 (beschikbaar op www.unesco.org/culture/ich of op aanvraag van het secretariaat) en omvatten uitsluitend alle gevraagde informatie. De aanvragen worden minstens vier maanden vóór een

Foto © UNESCO / Jane Wright

Foto © Jaime Branson

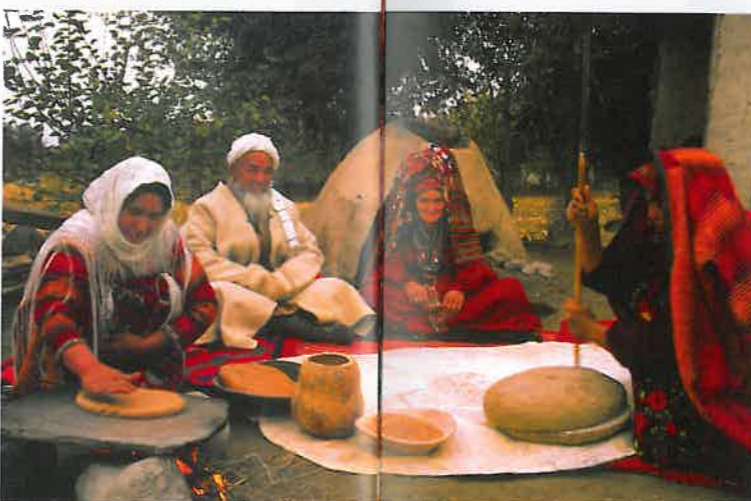

Foto © National Commission of Uzbekistan

☞☞☞ De culturele ruimte van het Jemaa el-Fna plein, Marokko

☞☞ Misterie d'Elx, Spanje

☞ De culturele ruimte van het Boysun District, Oezbekistan

☞ Taquile en zijn textielkunst, Peru

Foto © Instituto Nacional de Cultura / Darine Villalente

gewone bijeenkomst van het Comité door het secretariaat ontvangen.

99. Het secretariaat registreert de voorstellen en houdt een lijst van niet-gouvernementele organisaties die bij het Comité geaccrediteerd zijn up to date.

HOOFDSTUK IV**Het bewustzijn vergroten van het immaterieel cultureel erfgoed en het gebruik van het embleem van de conventie betreffende de borging van het immaterieel cultureel erfgoed****IV.1 Het bewustzijn vergroten van het immaterieel cultureel erfgoed****aa. IV.1.1 ab. Algemene bepalingen**

100. Met het oog op een efficiënte uitvoering van de conventie proberen de lidstaten, met alle mogelijke middelen, het respect te garanderen voor het immaterieel cultureel erfgoed van de betrokken gemeenschappen, groepen en individuen, alsook het bewustzijn van het belang van het immaterieel cultureel erfgoed te vergroten op lokaal, nationaal en internationaal niveau en de wederzijdse waardering ervan te verzekeren.

101. Wanneer ze het bewustzijn van het belang van specifieke elementen van immaterieel cultureel erfgoed vergroten, worden alle partijen aangemoedigd de volgende principes na te leven:

ac. Het desbetreffende immaterieel cultureel erfgoed beantwoordt aan de definitie van artikel 2.1 van de conventie; **ad.** De betrokken gemeenschappen, groepen en, indien van toepassing, individuen hebben hun vrije, voorafgaande en geïnformeerde toestemming gegeven om het bewustzijn van hun immaterieel cultureel erfgoed te vergroten, en hun breedst mogelijke participatie in de bewustmakingsacties is verzekerd;

ae. De bewustmakingsacties respecteren volledig de gebruikelijke praktijken die de toegang regelen tot specifieke aspecten van dergelijk erfgoed, in het bijzonder geheime en sacrale aspecten; **af.** De betrokken gemeenschappen, groepen en, indien van toepassing, individuen, halen voordeel uit de acties die worden genomen om het bewustzijn van hun immaterieel cultureel erfgoed te vergroten.

102. Alle partijen worden aangemoedigd om er vooral voor te zorgen dat de bewustmakingsacties:

ag. de desbetreffende manifestaties of expressies van immaterieel cultureel erfgoed niet 'decontextualiseren' of 'denaturaliseren'; **ah.** de betrokken gemeenschappen, groepen of individuen niet bestempelen als niet deelnemend aan het eigentijdse leven, of hun imago op geen enkele manier schade toebrengen; **ai.** niet bijdragen aan de rechtvaardiging van om het even welke vorm van politieke, sociale, etnische, religieuze, taalkundige of op gender gebaseerde discriminatie; **aj.** het onrechtmatig gebruik of misbruik van de kennis en vaardigheden van de betrokken gemeenschappen, groepen of individuen niet toelaten; **ak.** niet leiden tot overcommercialisering of tot een niet-duurzaam toerisme dat het desbetreffende immaterieel cultureel erfgoed in gevaar kan brengen.

al. IV.1.2 am. Lokaal en nationaal niveau

103. De lidstaten worden aangemoedigd om ethische codes te ontwikkelen en goed te keuren op basis van de bepalingen van de conventie en deze operationele richtlijnen, om ervoor te zorgen dat het bewustzijn van het immaterieel cultureel erfgoed op hun respectievelijke grondgebieden op gepaste wijze wordt vergroot.

104. De lidstaten proberen ervoor te zorgen, vooral door de toepassing van intellectuele eigendomsrechten, privacyrechten en elke andere geschikte vorm van wettelijke

bescherming, dat de rechten van de gemeenschappen, groepen en individuen die hun immaterieel cultureel erfgoed creëren, dragen en overdragen op passende wijze beschermd worden wanneer ze het bewustzijn van hun erfgoed vergroten of aan commerciële activiteiten deelnemen.

- 105.** De lidstaten proberen, met alle mogelijke middelen, het publiek op de hoogte te houden van het belang van immaterieel cultureel erfgoed en de gevaren waaraan het blootgesteld wordt, alsook van de activiteiten die worden georganiseerd in uitvoering van de conventie. Daarom worden de lidstaten aangemoedigd om:
- an.** mediacampagnes te ondersteunen, alsook het uitzenden ("broadcasting") van immaterieel cultureel erfgoed via alle soorten media;
  - ao.** de organisatie van symposia, workshops, publieke fora en seminars over immaterieel duurzaam erfgoed te ondersteunen, alsook tentoonstellingen, festivals, immaterieel cultureel erfgoeddagen en wedstrijden;
  - ap.** gevalstudies en enquêtes ter plaatse te ondersteunen en deze informatie te verspreiden;
  - aq.** het beleid voor de publieke erkenning van dragers en beoefenaars op het gebied van immaterieel cultureel erfgoed te promoten;
  - ar.** de oprichting van gemeenschapsverenigingen te promoten en te ondersteunen en de uitwisseling van informatie tussen hen te stimuleren;
  - as.** een beleid te ontwikkelen dat de bijdrage van de manifestaties van immaterieel cultureel erfgoed op hun grondgebieden tot de culturele diversiteit en rijkdom van de staten erkent;
  - at.** de ontwikkeling en uitvoering van een lokaal beleid dat erop gericht is het bewustzijn van immaterieel cultureel erfgoed te vergroten te ondersteunen.

- 106.** De lidstaten proberen in het bijzonder maatregelen goed te keuren die de promotie en verspreiding stimuleren van de

Foto © Subdirección de Etnografía, Museo Nacional de Antropología

Foto © P. S. Fonua

Foto © Jaime Brotons

☞☞☞ *Inheems feest ter ere van de doden, Mexico*

☞☞ *Lakalaka, dans en gezongen voordracht van Tonga*

☞ *Misterie d'Elx, Spanje*

programma's, projecten en activiteiten die door het Comité geselecteerd zijn, conform artikel 18 van de conventie, omdat ze het best de principes en doelstellingen van de conventie weerspiegelen.

Formele en niet-formele educatieve maatregelen

- 107.** De lidstaten proberen, op alle mogelijke manieren, de erkenning van, het respect voor en de versterking van het immaterieel cultureel erfgoed te verzekeren door educatieve en informatieve programma's, alsook capaciteitsopbouwende activiteiten en niet-formele manieren van kennisoverdracht (artikel 14(a) van de conventie). De lidstaten worden vooral aangemoedigd om maatregelen en een beleid uit te voeren die erop gericht zijn:
- au.** de rol van immaterieel cultureel erfgoed als een instrument van integratie en interculturele dialoog te promoten, en meertalig onderwijs te stimuleren om plaatselijke talen ("vernacular languages") op te nemen;
  - av.** les te geven over immaterieel cultureel erfgoed in onderwijscurricula die aangepast zijn aan de specifieke lokale kenmerken, en geschikt educatief en opleidingsmateriaal te ontwikkelen, zoals boeken, CD's, video's, documentaires, handboeken en brochures;
  - aw.** de capaciteiten van leerkrachten om les te geven over immaterieel cultureel erfgoed te vergroten, en hiertoe handleidingen en handboeken te ontwikkelen;
  - ax.** de ouders en ouderverenigingen te betrekken bij het voorstellen van thema's en modules voor het onderwijs van immaterieel cultureel erfgoed in de scholen;
  - ay.** beoefenaars en dragers te betrekken bij de ontwikkeling van educatieve programma's en hen uit te nodigen om uitleg te geven over hun erfgoed in scholen en onderwijsinstellingen;
  - az.** de jeugd te betrekken bij het verzamelen en verspreiden van informatie over het immaterieel cultureel erfgoed van hun gemeenschappen;
  - ba.** de waarde te erkennen van de niet-formele overdracht van de kennis en vaardigheden die ingebed zijn in

immaterieel cultureel erfgoed;

- bb.** het ervaren van immaterieel cultureel erfgoed via praktijkmethodes te priviligieren door het gebruik van participatieve educatieve methodologieën, zoals spelletjes, thuisonderwijs en stages ("apprenticeships");
- bc.** activiteiten te ontwikkelen zoals zomeropleidingen, open dagen, bezoeken, foto- en videowedstrijden, cultureel-erfgoedroutes, of schooluitstappen naar natuurlijke ruimtes en geheugenplaatsen waarvan het bestaan noodzakelijk is voor de uitdrukking van immaterieel cultureel erfgoed;
- bd.** optimaal gebruik te maken, indien gepast, van informatie- en communicatietechnologieën;
- be.** les te geven over immaterieel cultureel erfgoed aan universiteiten en de ontwikkeling van interdisciplinaire wetenschappelijke, technische en artistieke studies, alsook van onderzoeksmethodologieën te bevorderen;
- bf.** beroepsbegeleiding te geven aan jongeren door hen te informeren over de waarde van het immaterieel cultureel erfgoed voor hun persoonlijke en loopbaanontwikkeling;
- bg.** gemeenschappen, groepen of individuen op te leiden in het beheer van kleine bedrijven die aan de slag gaan met immaterieel cultureel erfgoed.

Gemeenschapscentra en -verenigingen, musea, archieven en andere gelijkaardige entiteiten

- 108.** Gemeenschapscentra en -verenigingen die opgericht en beheerd worden door de gemeenschappen zelf kunnen een sleutelrol spelen in het ondersteunen van de overdracht

van immaterieel cultureel erfgoed en het informeren van het grote publiek over het belang van dit erfgoed voor deze gemeenschappen. Om bij te dragen tot een groter bewustzijn van het immaterieel cultureel erfgoed en het belang ervan worden ze aangemoedigd om:

- bh.** gebruikt te worden door de gemeenschappen als culturele ruimtes waar hun immaterieel cultureel erfgoed met niet-formele middelen wordt geborgd;
- bi.** gebruikt te worden als plaatsen voor de overdracht van traditionele kennis en vaardigheden en zo bij te dragen tot de dialoog tussen de generaties;
- bj.** dienst te doen als informatiecentra met betrekking tot het immaterieel cultureel erfgoed van een gemeenschap.

- 109.** Onderzoeksinstituten, expertisecentra, musea, archieven, bibliotheken, documentatiecentra en gelijkaardige entiteiten spelen een belangrijke rol in het verzamelen, documenteren, archiveren en bewaren van gegevens over immaterieel cultureel erfgoed, alsook in het verlenen van informatie en het vergroten van het bewustzijn van

het belang ervan. Om hun taak tot het vergroten van het bewustzijn van immaterieel cultureel erfgoed te versterken, worden deze entiteiten aangemoedigd om:

- bk.** beoefenaars en dragers van immaterieel cultureel erfgoed te betrekken bij de organisatie van tentoonstellingen, lezingen, seminars, debatten en opleidingen over hun erfgoed;
- bl.** een participatieve aanpak te introduceren en te ontwikkelen met betrekking tot de voorstelling van het immaterieel cultureel erfgoed als levend erfgoed dat voortdurend in ontwikkeling is;
- bm.** te focussen op de voortdurende hercreatie en overdracht van kennis en vaardigheden die nodig zijn voor de borging van immaterieel cultureel erfgoed, in plaats van op de objecten die ermee verbonden zijn;
- bn.** indien gepast, informatie- en communicatietechnologieën toe te passen om de betekenis en waarde van het immaterieel cultureel erfgoed te communiceren;

☞ *Cocolo, traditionele dans en theater, Dominicaanse Republiek*

Foto © Juan Rodríguez Acosta

bo. beoefenaars en dragers te betrekken bij hun beheer, door participatieve systemen voor lokale ontwikkeling op te zetten

Communicatie en media

- 110.** De media kunnen effectief bijdragen tot een groter bewustzijn van het belang van immaterieel cultureel erfgoed.
- 111.** De media worden aangemoedigd om bij te dragen tot een groter bewustzijn van het belang van het immaterieel cultureel erfgoed als een middel om sociale cohesie, duurzame ontwikkeling en conflictpreventie te stimuleren, in plaats van zich enkel toe te spitsen op de esthetische of entertainende aspecten ervan.
- 112.** De media worden aangemoedigd om bij te dragen tot een groter bewustzijn bij het brede publiek van de diversiteit aan manifestaties en uitdrukkingen van immaterieel cultureel erfgoed, vooral door de productie van gespecialiseerde programma's en producten die gericht zijn op verschillende doelgroepen.
- 113.** De audiovisuele media worden aangemoedigd kwaliteitsvolle televisie- en radioprogramma's, alsook documentaires te ontwikkelen, om de zichtbaarheid van het immaterieel cultureel erfgoed en zijn rol in de huidige samenleving te vergroten. Lokale omroepnetwerken en gemeenschapsradiozenders kunnen een grote rol spelen bij de uitbreiding van de kennis van de plaatselijke talen en cultuur, alsook bij de verspreiding van informatie over goede praktijken inzake borging.
- 114.** De media worden aangemoedigd om bij te dragen tot de uitwisseling van informatie binnen de gemeenschappen door hun bestaande netwerken te gebruiken om hen in hun borgingsinspanningen te ondersteunen, of door discussiefora te voorzien op nationaal en lokaal niveau.

- 115.** Instellingen voor informatietechnologie worden aangemoedigd de interactieve

uitwisseling van informatie mogelijk te maken en de niet-formele manieren voor de overdracht van immaterieel cultureel erfgoed te versterken, vooral door de ontwikkeling van interactieve programma's en spelletjes die gericht zijn op jongeren.

Commerciële activiteiten met betrekking tot immaterieel erfgoed

- 116.** Commerciële activiteiten die kunnen ontstaan uit bepaalde vormen van immaterieel cultureel erfgoed en handel in culturele goederen en diensten met betrekking tot immaterieel cultureel erfgoed kunnen het bewustzijn vergroten van het belang van dergelijk erfgoed en inkomsten genereren voor zij die er professioneel mee bezig zijn. Ze kunnen bijdragen tot een verbetering van de levensomstandigheden van de gemeenschappen die het erfgoed dragen en beoefenen, de plaatselijke economie stimuleren, en de sociale cohesie vergroten. Deze activiteiten en handel mogen echter de leefbaarheid van het immaterieel cultureel erfgoed niet bedreigen en alle passende maatregelen moeten worden genomen om ervoor te zorgen dat de betrokken gemeenschappen de voornaamste begunstigden zijn. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan de manier waarop dergelijke activiteiten het karakter en de leefbaarheid van het immaterieel cultureel erfgoed kunnen beïnvloeden, vooral het immaterieel cultureel erfgoed dat zich manifesteert op het gebied van rituelen, sociale praktijken of kennis over de natuur en het universum.
- 117.** Er moet vooral voor gezorgd worden dat commercieel misbruik wordt vermeden, het toerisme op een duurzame manier wordt beheerd, een goede balans wordt gevonden tussen de belangen van de commerciële partij, de overheidsadministratie en de culturele beoefenaars, en dat het commerciële gebruik de betekenis en het doel van het immateriële culturele erfgoed voor de betrokken gemeenschap niet verstoort.

bp. IV.1.3 bq. Internationaal niveau

- 118.** Het Comité updatet en publiceert jaarlijks de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft, de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid, en het register van programma's, projecten en activiteiten die het best de principes en doelstellingen van de conventie weerspiegelen. Om een betere zichtbaarheid van het immaterieel cultureel erfgoed en een groter bewustzijn van de betekenis ervan op lokaal, nationaal en internationaal niveau te garanderen, moedigt het Comité een zo breed mogelijke verspreiding van de lijsten aan en ondersteunt ze dit op een formele en niet-formele manier, vooral via:
- br.** scholen, inclusief die scholen die tot het netwerk van de Associated Schools van de UNESCO behoren;
  - bs.** gemeenschapscentra, musea, archieven, bibliotheken en gelijkaardige entiteiten;
  - bt.** universiteiten, expertisecentra en onderzoeksinstituten;
  - bu.** alle vormen van media, zoals de website van UNESCO.
- 119.** Het Comité moedigt de productie aan van audiovisueel en digitaal materiaal, alsook van publicaties en ander promotiemateriaal, zoals kaarten, postzegels, posters of stickers over immaterieel cultureel erfgoed, inclusief de elementen die in de lijsten zijn opgenomen.
- 120.** Wanneer informatie over de in de lijsten opgenomen elementen wordt bekendgemaakt en verspreid moet ervoor gezorgd worden dat de elementen binnen hun context worden voorgesteld en dat er gefocust wordt op de waarde en de betekenis ervan voor de betrokken gemeenschappen, in plaats van enkel op hun esthetische aantrekkingskracht of hun entertainende waarde.
- 121.** Het Comité begeleidt de uitvoering van de programma's, projecten en activiteiten waarvan het vindt dat deze het best de principes en doelstellingen van de conventie

weerspiegelen door beste praktijken te verspreiden met alle mogelijke middelen, waaronder die waarnaar verwezen wordt in de bovenstaande paragraaf 118 van deze operationele richtlijnen.

- 122.** Om bij te dragen tot de grootst mogelijke zichtbaarheid en vergroten van het bewustzijn van immaterieel cultureel erfgoed kan het embleem van de conventie gebruikt worden in overeenstemming met de principes en regels die daartoe zijn vastgelegd, zoals bepaald in paragrafen 126-150 van deze operationele richtlijnen.
- 123.** Om het Comité te helpen het bewustzijn van immaterieel cultureel erfgoed te vergroten, zal het secretariaat van UNESCO:
- bv.** als een clearing house functioneren voor de verzameling, uitwisseling en verspreiding van informatie over immaterieel cultureel erfgoed, in het bijzonder door het onderhouden en updaten van databanken, van een informatiemanagementsysteem en een website;
  - bw.** de uitwisseling van informatie vergemakkelijken tussen de gemeenschappen en groepen, het maatschappelijke middenveld ("civil society"), de niet-gouvernementele organisaties, de expertisecentra, de onderzoeksinstituten en andere entiteiten die expertise hebben of geïnteresseerd zijn in immaterieel cultureel erfgoed;
  - bx.** opleidings- en informatiemateriaal produceren dat gericht is op verschillende doelgroepen om de inspanningen inzake borging en bewustmaking te ondersteunen; dergelijk materiaal moet gemakkelijk te reproduceren zijn en kunnen vertaald worden naar de lokale context;
  - by.** workshops, seminars en internationale conferenties organiseren en eraan deelnemen om informatie te verschaffen over de conventie;
  - bz.** de inspanningen om het bewustzijn van het belang van immaterieel cultureel erfgoed te vergroten, coördineren met de secretariaten van andere normatieve instrumenten en programma's van

© Vimbuza-genezingsdans, Malawi

© Carnaval van Barranquilla, Colombia

Foto © Ministry of Culture, Republic of Colombia

Foto © François-Xavier Fabian / UNESCO

Foto © Ministry of Culture of the Republic of Colombia
 © Culturele ruimte van Palenque de San Basilio, Colombia

Traditionele muziek van de Morin Khuur, Mongolië

Foto © Mongolian National Centre for Intangible Heritage

UNESCO, alsook met andere VN-agentschappen en programma's en andere intergouvernementele organisaties;

ca. het belang van immaterieel cultureel erfgoed in internationale vieringen, zoals de International Mother Language Day of de World Day for Cultural Diversity for Dialogue and Development promoten, en internationale campagnes lanceren die gericht zijn op het vergroten van het bewustzijn van immaterieel cultureel erfgoed en het vermeerderen van de vrijwillige bijdragen aan het Fonds voor Immaterieel Cultureel Erfgoed;

cb. opleiding over immaterieel cultureel erfgoed opnemen in de beurzensystemen en stages van UNESCO.

IV.2 Het gebruik van het embleem van de conventie betreffende de borging van het immaterieel cultureel erfgoed

cc. IV.2.1 cd. Definitie

124. Het embleem of logo van de conventie dat wordt gebruikt als het officiële zegel is hieronder afgebeeld:

125. Het embleem van de conventie wordt vergezeld van het UNESCO-logo en mag niet afzonderlijk worden gebruikt, met dien verstande dat ze elk onder een afzonderlijke reeks voorschriften vallen en dat elk gebruik toegelaten moet zijn in overeenstemming met elk van die respectievelijke reeksen voorschriften.

¹ De meest recente versie van de Directives concerning the Use of the Name, Acronym, Logo and Internet Domain Names of UNESCO kan worden gevonden in de bijlage bij resolutie 86 van de 34e bijeenkomst van de Algemene Conferentie (34 C/resolutie 86) of op <http://unesdoc.unesco.org/images/0015/001560/156046e.pdf>.

ce. IV.2.2 cf. Regels voor het gebruik van respectievelijk het UNESCO-logo en het embleem van de conventie

126. De bepalingen van deze richtlijnen zijn enkel van toepassing op het gebruik van het embleem van de conventie.

127. Het gebruik van het embleem of logo van UNESCO dat vergezeld is van het embleem van de conventie wordt geregeld door de Directives concerning the Use of the Name, Acronym, Logo and Internet Domain Names of UNESCO, zoals goedgekeurd door de Algemene Vergadering van UNESCO¹.

128. Het gebruik van het embleem van de conventie in combinatie met het UNESCO-logo moet daarom toegelaten zijn onder deze richtlijnen (voor wat het embleem van de conventie betreft) en onder de Directives concerning the Use of the Name, Acronym, Logo and Internet Domain Names of UNESCO (voor wat het UNESCO-logo betreft) in overeenstemming met de respectievelijke procedures die in elk van deze richtlijnen zijn voorzien.

cg. IV.2.3 ch. Gebruiksrechten

129. Enkel de statutaire organen van de conventie, namelijk de Algemene Vergadering en het Comité, alsook het secretariaat, hebben het recht om het embleem van de conventie te gebruiken zonder voorafgaande toelating, terwijl ze onderhevig zijn aan de regels die vastgelegd zijn in deze richtlijnen.

ci. IV.2.4 cj. Toelating

130. De toelating van het gebruik van het embleem van de conventie is het prerogatief van de statutaire organen van de conventie, namelijk de Algemene Vergadering en het Comité. In bepaalde gevallen, zoals uiteengezet door deze richtlijnen, machtigen de statutaire organen de directeur-generaal, bij delegatie, om dit

gebruik aan andere organen toe te laten. De bevoegdheid om het gebruik van het embleem van de conventie toe te laten kan niet aan andere organen worden gegeven.

131. De Algemene Vergadering en het Comité geven toelating voor het gebruik van het embleem van de conventie door middel van resoluties en beslissingen, in het bijzonder voor activiteiten die worden uitgevoerd door officiële partners, internationale of regionale prijzen en bijzondere evenementen in de lidstaten. De Algemene Vergadering en het Comité kunnen de Nationale Commissies voor UNESCO, of een andere daartoe aangestelde overheid, op aanvraag van de betrokken lidstaat, toelaten het embleem te gebruiken en vragen te behandelen met betrekking tot het gebruik van het embleem op nationaal niveau.

132. De statutaire organen van de conventie moeten ervoor zorgen dat hun resoluties en beslissingen de voorwaarden van de verleende toelating bepalen, in overeenstemming met deze richtlijnen.

133. De directeur-generaal heeft de bevoegdheid om het gebruik van het embleem van de conventie toe te laten voor het mecenaat en contractuele overeenkomsten en partnerschappen, alsook voor specifieke promotionele activiteiten.

134. Elke beslissing tot toelating van het gebruik van het embleem van de conventie is gebaseerd op de volgende criteria: (i) de relevantie van de voorgestelde associatie met de doelstellingen van de conventie en (ii) de naleving van de principes van de conventie.

135. De statutaire organen kunnen de directeur-generaal vragen om hem specifieke gevallen van toelating voor te leggen en/of bij hem, op occasionele of regelmatige basis, een verslag in te dienen over specifieke gevallen van gebruik en/of

toelating, in het bijzonder met betrekking tot het verlenen van het mecenaat, partnerschappen en commercieel gebruik.

136. De directeur-generaal kan beslissen om specifieke gevallen van toelating aan de statutaire organen van de conventie voor te leggen.

ck. IV.2.5 cl. Criteria en voorwaarden voor het gebruik van het embleem voor het mecenaat

137. Het gebruik van het embleem voor het mecenaat kan toegelaten worden voor verschillende soorten activiteiten, zoals voorstellingen, cinematografische werken en andere audiovisuele producties, publicaties, congressen, bijeenkomsten en conferenties, de uitreiking van prijzen en andere nationale en internationale evenementen, alsook voor werken die het immaterieel cultureel erfgoed belichamen.

138. De procedures voor het aanvragen van het gebruik van het embleem van de conventie voor het mecenaat worden voorzien door het secretariaat, in overeenstemming met de volgende criteria en voorwaarden:

cm. Criteria:

- Impact: het gebruik kan verleend worden voor uitzonderlijke activiteiten die een echte impact kunnen hebben op de borging van immaterieel cultureel erfgoed en de zichtbaarheid van de conventie substantieel kunnen vergroten.
- Betrouwbaarheid: er moet voldoende garantie verkregen worden met betrekking tot de verantwoordelijken (professionele ervaring en reputatie, referenties en aanbevelingen, wettelijke en financiële garanties) en de desbetreffende activiteiten (politieke, wettelijke, financiële en technische haalbaarheid).

cn. Voorwaarden:

- Het gebruik van het embleem van de conventie voor het mecenaat moet aangevraagd worden bij het secretariaat minstens drie maanden vóór de eerste dag van de bedoelde periode; de toelating voor het gebruik van het embleem van

Foto © Hasan Polat

Foto © Vel J. Suminguit

De Mevlevi Sema Ceremonie, Turkije

Een Subanen voert een ritueel uit om toestemming te vragen aan de ongezienen en om hem te informeren dat er een staal op de site zal worden genomen ter documentatie.

de conventie voor het mecenaat wordt schriftelijk gegeven, en enkel en alleen door de directeur-generaal.

ii. In het geval van nationale activiteiten wordt de beslissing tot toelating van het gebruik van het embleem van de conventie voor het mecenaat genomen op basis van het verplichte overleg met de lidstaat op wiens grondgebied de activiteit wordt gehouden.

iii. De conventie moet voldoende zichtbaarheid krijgen, vooral door het gebruik van haar embleem.

iv. Het gebruik van het embleem van de conventie voor het mecenaat kan worden toegelaten aan individuele activiteiten of aan activiteiten die regelmatig plaatsvinden. In het laatste geval moet de duur vastgelegd worden en de toelating periodiek worden verlengd.

139. De betrokken gemeenschappen, groepen of, indien van toepassing, individuen worden aangemoedigd het embleem van de conventie te gebruiken voor hun activiteiten en speciale evenementen ter borging en promotie van hun cultureel erfgoed dat opgenomen is in de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft of de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid, onder de voorwaarden die vastgelegd zijn in deze operationele richtlijnen.

co. IV.2.6 cp. Commercieel gebruik en contractuele overeenkomsten

140. Elke contractuele overeenkomst tussen het secretariaat en externe organisaties betreffende het commerciële gebruik van het embleem van de conventie door die organisaties (bijvoorbeeld in het kader van partnerschappen met de private sector of het maatschappelijke middenveld, akkoorden inzake co-publicatie of co-productie of contracten met professionelen en persoonlijkheden die de conventie ondersteunen) moet een basisclausule bevatten die bepaalt dat elk gebruik van het embleem vooraf schriftelijk moet worden aangevraagd en goedgekeurd.

141. Toelatingen die onder dergelijke contractuele overeenkomsten worden gegeven moeten worden beperkt tot de context van de genoemde activiteit.

142. De verkoop van goederen of diensten die het embleem van de conventie enkel voor winstdoeleinden dragen worden beschouwd als 'commercieel gebruik' onder deze richtlijnen. Voor elk commercieel gebruik van het embleem van de conventie moet uitdrukkelijk de toelating worden gegeven door de directeur-generaal, in een specifieke contractuele overeenkomst. Wanneer het commerciële gebruik van het embleem rechtstreeks verband houdt met een bepaald element dat is opgenomen in de lijst kan de directeur-generaal dit toelaten na overleg met de betrokken lidstaat/lidstaten.

143. Wanneer er winst, zoals aangegeven in de vorige paragraaf, wordt verwacht, moet de directeur-generaal ervoor zorgen dat het Fonds voor Immaterieel Cultureel Erfgoed een eerlijk deel van de inkomsten ontvangt en moet er een overeenkomst worden gesloten met betrekking tot het project, met inbegrip van een regeling voor het voorzien van inkomsten voor het Fonds. Dergelijke bijdragen aan het Fonds worden geregeld in overeenstemming met het financieel reglement van het Fonds voor Immaterieel Cultureel Erfgoed.

cq. IV.2.7 cr. Grafische normen

144. Het embleem van de conventie wordt gereproduceerd volgens precieze grafische normen die uitgewerkt worden door het secretariaat en gepubliceerd worden op de website van de conventie, en mag niet worden gewijzigd.

cs. IV.2.8 ct. Bescherming

145. Voor zover het embleem van de conventie bekendgemaakt en goedgekeurd is door de lidstaten van de Paris Union in artikel 6ter van de Conventie van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom, goedgekeurd in 1883 en herzien

Foto © Andrew P. Smith / UNESCO

in Stockholm in 1967, kan UNESCO zijn toevlucht nemen tot de nationale systemen van de lidstaten van het verdrag van Parijs om het gebruik van het embleem van de conventie te verhinderen wanneer dit gebruik verkeerdelijk een verband suggereert met UNESCO, de conventie, of elk ander misbruik.

146. De lidstaten worden uitgenodigd om het secretariaat de namen en adressen te bezorgen van de overheden die verantwoordelijk zijn voor het beheer van het gebruik van het embleem.

147. Diegenen die het gebruik van het embleem op nationaal niveau aanvragen worden aangemoedigd om te overleggen met de daartoe aangestelde nationale overheden. Het secretariaat informeert de daartoe aangestelde nationale overheden over gevallen van toelating.

148. In bepaalde gevallen kunnen de statutaire organen van de conventie de directeur-generaal vragen om het correcte gebruik van het embleem van de conventie te monitoren en om, indien gepast, gerechtelijke stappen te ondernemen tegen misbruik.

149. De directeur-generaal is verantwoordelijk voor het nemen van gerechtelijke stappen wanneer het embleem van de conventie onrechtmatig wordt gebruikt op internationaal niveau. Op nationaal niveau is dit de verantwoordelijkheid van de bevoegde nationale overheden.

150. Het secretariaat en de lidstaten moeten nauw samenwerken om elk onrechtmatig gebruik van het embleem van de conventie op nationaal niveau te verhinderen, samen met de bevoegde nationale instanties en in overeenstemming met deze operationele richtlijnen.

☞ Het Maroon-erfgoed van Moore Town, Jamaica

☞ Shashmaqom muziek, Tadzjikistan en Oezbekistan

Foto © Oritanazar Makiyulobov

Het Gangneung Danoje festival, Zuid-Korea

HOOFDSTUK V

Verslaggeving aan het Comité

V.1 Verslagen van de lidstaten over de uitvoering van de conventie

- 151.** Elke lidstaat van de conventie dient periodieke verslagen in bij het Comité over de wettelijke, regelgevende en andere maatregelen die ze neemt voor de uitvoering van de conventie.
- 152.** De lidstaat dient zijn periodiek verslag in bij het Comité, op basis van de gemeenschappelijke richtlijnen en in een eenvoudig format dat is voorbereid door het secretariaat en goedgekeurd door het Comité, tegen 15 december van het zesde jaar na het jaar waarin het zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring heeft neergelegd, en daarna om de zes jaar.
- 153.** De lidstaat brengt verslag uit over de maatregelen die ze heeft genomen voor de uitvoering van de conventie op nationaal niveau, zoals:
- cu.** de opstelling van inventarissen van het immaterieel cultureel erfgoed dat zich op zijn grondgebied bevindt, zoals beschreven in artikelen 11 en 12 van de conventie;
  - cv.** andere borgingsmaatregelen, zoals vermeld in artikelen 11 en 13 van de conventie, waaronder:
    - i. het promoten van de functie van immaterieel cultureel erfgoed in de samenleving en het integreren van de borging ervan in planningsprogramma's;
    - ii. het stimuleren van wetenschappelijke, technische en artistieke studies met het oog op een effectieve borging;
    - iii. het faciliteren, voor zover mogelijk, van de toegang tot de informatie betreffende het immaterieel cultureel erfgoed, met respect voor de gebruikelijke praktijken die de toegang tot specifieke aspecten ervan regelen.
- 154.** De lidstaat brengt verslag uit over de maatregelen die genomen zijn op nationaal niveau om de institutionele capaciteit voor de borging van immaterieel cultureel erfgoed, zoals beschreven in artikel 13 van

de conventie, te versterken, waaronder:

- cw.** het oprichten of aanduiden van één of meerdere competente instanties die verantwoordelijk zijn voor de borging van zijn immaterieel cultureel erfgoed;
- cx.** het koesteren van instellingen voor de opleiding in het beheer en de overdracht van immaterieel cultureel erfgoed;
- cy.** het oprichten van documentatiecentra voor immaterieel cultureel erfgoed en, voor zover mogelijk, het faciliteren van de toegang tot deze instellingen.

- 155.** De lidstaat brengt verslag uit over de maatregelen die genomen zijn op nationaal niveau om een betere erkenning van, respect voor en versterking van het immaterieel cultureel erfgoed te garanderen, vooral die maatregelen waarnaar verwezen wordt in artikel 14 van de conventie:
- cz.** educatieve, sensibiliserende en informatieve programma's;
  - da.** educatieve en opleidingsprogramma's binnen de betrokken gemeenschappen en groepen;
  - db.** capaciteitsopbouwende activiteiten voor de borging van het immaterieel cultureel erfgoed;
  - dc.** niet-formele middelen om kennis door te geven;
  - dd.** de vorming voor de bescherming van natuurlijke ruimtes en geheugenplaatsen.

Het episch verhaal van het Maranao-volk van het Lanao-meer, Filippijnen

- 156.** De lidstaat brengt verslag uit over de maatregelen die genomen zijn op bilateraal, subregionaal, regionaal en internationaal niveau voor de uitvoering van de conventie, waaronder maatregelen voor internationale samenwerking zoals de uitwisseling van informatie en ervaring, en andere gemeenschappelijke initiatieven, zoals vermeld in artikel 19 van de conventie.

- 157.** De lidstaat brengt verslag uit over de huidige status van alle elementen van immaterieel cultureel erfgoed die zich op zijn grondgebied bevinden en die zijn opgenomen in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid. De lidstaat probeert ervoor te zorgen dat de breedst mogelijke participatie verzekerd is van de betrokken gemeenschappen, groepen en, indien van toepassing, individuen gedurende het proces van de voorbereiding van dergelijke verslagen die voor elk betrokken element de volgende zaken zullen behandelen:
- de.** de sociale en culturele functies van het element;
  - df.** een beoordeling van zijn leefbaarheid en de eventuele

risico's waarmee het vandaag wordt geconfronteerd;

- dg.** zijn bijdrage aan de doelstellingen van de lijst;
- dh.** de inspanningen om het element te promoten of te versterken, vooral de uitvoering van maatregelen die nodig zouden kunnen zijn geweest als gevolg van zijn inschrijving;
- di.** de participatie van gemeenschappen, groepen en individuen in de borging van het element en hun engagement voor de toekomstige borging ervan.

- 158.** De lidstaat brengt verslag uit over de institutionele context voor het element dat is opgenomen in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid, waaronder:
- dj.** de bevoegde instantie(s) die bij het beheer en/of de borging ervan betrokken zijn;
  - dk.** de organisatie(s) van de groep of gemeenschap die zich bezighouden met het element en de borging ervan.

- 159.** De lidstaten moeten tijdig antwoorden op specifieke verzoeken

die het Comité tot hen richt voor bijkomende informatie, indien nodig tussen de deadlines die vastgelegd zijn in de bovenstaande paragraaf 152.

V.2 Verslagen van de lidstaten over elementen die zijn opgenomen in de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft

- 160.** Elke lidstaat brengt verslag uit aan het Comité over de status van de elementen van immaterieel cultureel erfgoed die zich op zijn grondgebied bevinden en die zijn opgenomen in de lijst van immaterieel cultureel erfgoed dat dringend borging nodig heeft, op zijn verzoek of, in bijzonder spoedeisende gevallen, na ermee overlegd te hebben. De lidstaat probeert ervoor te zorgen dat de betrokken gemeenschappen, groepen en, indien van toepassing, individuen zo veel mogelijk deelnemen aan de voorbereiding van dergelijke verslagen.
- 161.** Dergelijke verslagen worden normaal gezien ingediend bij het Comité, op basis van de gemeenschappelijke richtlijnen en in een eenvoudig format dat is voorbereid door het

Zambia National Commission for UNESCO

Fofa S. Fofa

secretariaat en goedgekeurd door het Comité, tegen 15 december van het vierde jaar na het jaar waarin het element is opgenomen, en daarna om de vier jaar. Op het moment van de opname kan het Comité, geval per geval, een specifiek tijdsbestek voor de verslaggeving vastleggen dat voorrang zal hebben op de normale vierjarige cyclus.

- 162.** De lidstaat brengt verslag uit over de huidige status van het element, waaronder:
- dl.** de sociale en culturele functies ervan;
  - dm.** een beoordeling van zijn leefbaarheid en de risico's waarmee het vandaag wordt geconfronteerd;
  - dn.** de impact van de inspanningen om het element te borgen, in het bijzonder de uitvoering van het borgingsplan dat was ingediend op het moment van de nominatie;
  - do.** de participatie van gemeenschappen, groepen en individuen in de borging van het element en hun blijvende engagement voor de toekomstige borging ervan.

- 163.** De lidstaat brengt verslag uit over de institutionele context voor de borging van het element dat is opgenomen in de lijst, waaronder:
- dp.** de bevoegde instantie(s) die bij de borging ervan betrokken is/zijn;
  - dq.** de organisatie(s) van de gemeenschap of groep die zich bezighouden met het element en de borging ervan.

- 164.** De lidstaten antwoorden tijdig op specifieke verzoeken die het Comité tot hen richt voor bijkomende informatie, indien nodig tussen de deadlines die vastgelegd zijn in de bovenstaande paragraaf 161.

V.3 Ontvangst en verwerking van de verslagen

- 165.** Bij de ontvangst van de verslagen van de lidstaten worden ze geregistreerd door het secretariaat en wordt hun ontvangst bevestigd. Wanneer een verslag onvolledig is, krijgt de lidstaat advies over hoe ze dit kan vervolledigen.

- 166.** Het secretariaat bezorgt het Comité, vóór elk van zijn gewone bijeenkomsten, een overzicht van alle ontvangen verslagen. Het overzicht en de verslagen worden ter informatie ook ter beschikking gesteld van de lidstaten.

- 167.** Na de bijeenkomst waarop ze worden onderzocht door het Comité, worden de verslagen ter informatie ter beschikking gesteld van het publiek, tenzij anders bepaald door het Comité in uitzonderlijke gevallen.

V.4 Verslagen van staten die geen lid zijn van de conventie over elementen die opgenomen zijn in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid

- 168.** Paragrafen 157 tot 159 en 165 tot 167 van deze richtlijnen zijn integraal van toepassing op staten die geen lid zijn van de conventie en op hun grondgebieden items hebben die tot meesterwerken zijn uitgeroepen en zijn opgenomen in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid, en die ermee ingestemd hebben om de rechten en plichten die hiermee verbonden zijn te aanvaarden.

- 169.** Dergelijke verslagen worden door niet-lidstaten bij het Comité ingediend, in een specifiek format, tegen 15 december 2014, en daarna om de zes jaar.

Immaterieel
Cultureel
Erfgoed

VOORSTEL VOOR EEN CONVENTIE

UNESCO@vlaanderen

UNESCO Platform Vlaanderen vzw

Organisatie
van de Verenigde Naties
voor Onderwijs,
Wetenschap en Cultuur

Immaterieel
Cultureel
Erfgoed

Immaterieel cultureel erfgoed, dat wordt overgeleverd van generatie op generatie, is constant in ontwikkeling, verschaft gemeenschappen en groepen een gevoel van identiteit en continuïteit en bevordert het respect voor culturele diversiteit en menselijke creativiteit.